

คำประกาศเกียรติคุณ
ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินดา เกณฑ์มา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ในวันคล้ายวันถึงแก่พิราลัยสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค)
วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖

.....

วันนี้ เป็นวันคล้ายวันถึงแก่พิราลัยของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) มหาบุรุษรัตโนดม ผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นับเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในอดีตที่จารึกไว้ในประวัติศาสตร์ชาติไทย และยังเป็นวันที่มีความสำคัญและมีความหมายอย่างยิ่ง สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่นับเนื่องเป็นลูกสุริยะ อีกด้วย

เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึง และแสดงกตเวทิตาคุณ แต่สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เนื่องในวันคล้ายวันถึงแก่พิราลัยของท่าน จึงเป็นการสมควรที่จะได้นำเกียรติประวัติ และเกียรติคุณอันล้ำเลิศ ตลอดจนคุณูปการในราชกิจทั้งหลายทั้งปวงของสมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ที่มีต่อแผ่นดินไทย มาเผยแพร่และสดุดีไว้ ณ ที่นี้ พอสั่งเซป อาทิ

ด้านการเมืองการปกครอง ท่านเป็นนักปกครอง นักการเมือง และนักเศรษฐกิจการคลังชั้นเลิศ ตลอดจนมีความปรีชาสามารถในการปราบปรามผู้ทุจริต ด้วยวิธีการอันชาญฉลาด

ด้านการทหาร ท่านเป็นแม่ทัพหน้าไปตีเมืองบันทายมาศ เป็นผู้อำนวยการขุดคลองสร้างป้อมกำแพงเมืองเพื่อประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ และเป็นผู้บังคับบัญชาการฝึกทหารอย่างยุโรปขึ้นเป็นพิเศษ

ด้านการทูตและการต่างประเทศ ท่านมีความรอบรู้และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างขวางเกี่ยวกับสภาพการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศ เป็นปัญญาชนหัวก้าวหน้าของไทยในยุคแรก ๆ ที่ได้รับการยกย่องสรรเสริญว่า เป็นผู้ที่ฉลาดเฉียบแหลมที่สุดคนหนึ่ง ยากที่จะหาได้ในบูรพาประเทศสมัยนั้น

ด้านการช่าง ท่านเป็นบุคคลที่มีความคิดทันสมัยในด้านศิลปวิทยาการและเทคโนโลยีตะวันตก ทั้งด้านการต่อเรือแบบฝรั่ง ได้สร้างประภาคารขึ้นเป็นครั้งแรก

สร้างพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท อันเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมผสมผสานระหว่างศิลปะไทย และศิลปะแบบตะวันตก

ด้านการศาสนา ท่านเป็นผู้มีจิตศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา โดยได้สร้างและปฏิสังขรณ์อารามหลายแห่ง เช่น วัดบุปผารามวรมหาวิหาร เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร และวัดศรีสุริยวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ด้านอักษรศาสตร์และวรรณคดี ท่านเป็นผู้อำนวยการแปลพงศาวดารจีนเป็นภาษาไทย ถึง ๑๙ เรื่อง

ด้วยคุณูปการของท่านอันเป็นที่ประจักษ์ชัดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณูปการด้านการส่งเสริมสันติวัฒนธรรม การเป็นผู้มีคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและความจงรักภักดี การวางรากฐานความเจริญให้แก่ประเทศไทย นับเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงประเทศครั้งใหญ่ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ประเทศสยามในสมัยนั้นเป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ จึงถือได้ว่ามหาบุรุษรัตนนอม (ช่วง บุนนาค) เป็นแบบอย่างของผู้มีคุณธรรม และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่สยามประเทศ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ได้ยึดถือแบบอย่างของท่านมาเป็นหลักในการดำเนินงาน และเห็นควรประกาศยกย่องเกียรติคุณของท่านให้เป็นที่ปรากฏโดยทั่วไป

ในโอกาสนี้ ดิฉันใคร่ขอเรียนเชิญท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่ชุมนุมกัน ณ ที่นี้ได้ยืนขึ้น และสงบนิ่ง ๑ นาที เพื่อเป็นการรำลึกถึง สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ขอเรียนเชิญค่ะ